

СПРАВА «ГАРБУЗ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF GARBUZ V. UKRAINE)

Заява № 72681/10

Стислий виклад рішення від 19 лютого 2019 року

21 лютого 2002 року заявника було затримано за отримання хабара, який він начебто вимагав для надання певних приміщень в оренду. Під час затримання, працівниками міліції було проведено огляд заявника та його робочого кабінету в присутності понятих. Слідчі дії було зафіксовано на відеокамеру.

Заявника було обвинувачено у вчиненні шахрайства, у зв'язку з тим, що він не мав повноважень для надання відповідних приміщень в оренду.

Під час судового розгляду заявник заперечував свою провину. У судові засідання для надання показань неодноразово викликалися поняті та свідок, проте вони не з'явилися, оскільки їх не могли знайти за їх наданими домашніми адресами. Після відкладення і перенесення судового засідання щонайменше 33 рази у зв'язку з «неявкою свідків», суд першої інстанції зачитав показання понятих, надані під час досудового слідства.

05 жовтня 2009 року Комінтернівський районний суд міста Харкова визнав заявника винним у вчиненні шахрайства та обрав йому покарання у виді обмеження волі на строк два роки, але звільнив від відбування покарання у зв'язку із закінченням строку давності. Суди апеляційної та касаційної інстанцій скарги заявника було залишено без задоволення, а вирок від 05 жовтня 2009 року без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 та підпунктом «d» пункту 3 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), що національні суди посилались на показання свідків, але не забезпечили їх присутність у судовому засіданні, у зв'язку з чим він не мав можливості допитати їх, а також за пунктом 1 статті 6 Конвенції на надмірну тривалість кримінального провадження (вісім років та три місяці в трьох інстанціях).

Після подання заяви до Європейського суду заявник помер. Дружина висловила бажання підтримати заяву від його імені.

Європейський суд, розглянувши скаргу заявника за пунктом 1 та підпунктом «d» пункту 3 статті 6 Конвенції, дійшов висновку, що він не висунув небезпідставної скарги, що визнання допустимим доказом зазначених показань свідків підірвало справедливість кримінального провадження щодо нього та відхилив цю скаргу як явно необґрунтовану відповідно до підпункту «a» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника на надмірну тривалість кримінального провадження та всі надані матеріали Європейський суд дійшов висновку, що тривалість судового розгляду у цій справі була надмірною і не відповідала вимозі «розумного строку». Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Постановляє*, що дружина заявника, пані Валентина Федорівна Гарбуз, має право брати участь у цьому провадженні від його імені;

2. *Оголошує* прийнятною скаргу за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо тривалості кримінального провадження, а решту скарг у заяві — неприйнятними;

3. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалістю кримінального провадження;

4. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції держава-відповідач повинна сплатити заявнику 1 200 (тисячу двісті) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»